

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023(2024)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2023(2024)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2023(2024)

ගිණුම්කරණය II
 கணக்கீடு II
 Accounting II

33 S II

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීමේ කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කරගැනීමටත් යොදාගන්න.

විධිවිධාන සම්පාදනය සළ නොගැනී ගෞරව සහිත භාවිතයට අවසර දෙනු ලැබේ.

උපදෙස්:

- * පළමුවන හා දෙවන ප්‍රශ්න ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- * සෑම ප්‍රශ්නයකටම පිළිතුරු ලිවීම අලුත් කඩදාසිකින් ආරම්භ කරන්න.
- * අදාළ පෙරවැඩ, පිළිතුරු පත්‍රය සමඟ අමුණන්න.
- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට ලකුණු 200 ක් හිමි වේ.

1. සීමිත රුපිනි පොදු සමාගම නිෂ්පාදන සමාගමක් වන අතර එය තනි භාණ්ඩයක් නිපදවයි. 2023.03.31 දිනට එහි සාරාංශගත ශේෂ පිරික්සුම පහත දී ඇත.

විස්තරය	සර (රු.'000)	බැර (රු.'000)
දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ - පිරිවැය	85 000	
2022.04.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය		12 500
භාවිත අයිතිය සහිත වත්කම - කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	21 000	
කල්බදු වගකීම - කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල		21 000
මෝටර් රථය විකිණීමෙන් ලද ලාභය		600
විකුණුම		75 900
විකුණුම පිරිවැය	45 200	
තොග - අමුද්‍රව්‍ය	600	
- නිමි භාණ්ඩ	3 600	
වෙනත් ආදායම්		2 200
වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ	9 150	
වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු දෑ		6 500
මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ	300	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්		40 000
2022.04.01 දිනට රඳවාගත් ඉපයුම්		24 000
බෙදාහැරීමේ පිරිවැය	8 900	
පරිපාලන වියදම්	7 500	
වෙනත් වියදම්	1 000	
මූල්‍ය පිරිවැය	500	
ගෙවූ ආදායම් බදු	1 100	
2022.04.01 දිනට ආදායම් බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන		350
2022.04.01 දිනට වගකීම සහතික සඳහා ප්‍රතිපාදන		800
	183 850	183 850

අධිකරණ තොරතුරු:

2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට පෙර පහත තොරතුරු සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

- (i) ප්‍රවර්ධන වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩ ඒකක 10 000 ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. මෙම ඒකකවලින් 10% ක් 2023.03.31 දිනට නොවිකිණී තිබූ අතර ඒවා අවසාන නිමි භාණ්ඩ තොගය ලෙස දක්වා ඇත. ශේෂ පිරික්සුමේ දක්වා ඇති විකුණුම් පිරිවැය සහ අවසාන නිමි භාණ්ඩ තොගයේ පිරිවැය ගණනය කිරීමේදී භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට අදාළ ක්ෂය සැලකිල්ලට ගෙන නොමැත. මෙම ව්‍යාපාරයෙහි නොනිමි තොග නොමැති බව උපකල්පනය කරන්න.
- (ii) සමාගම සතුව තිබූ මෝටර් රථය 2022.04.01 දින රු. 4 000 000 කට විකුණන ලද අතර, එයින් රු. 600 000 ක ලාභයක් ඇති විය. මෙදිනට මෙම මෝටර් රථයේ සමුච්චිත ක්ෂය රු. 2 100 000 ක් විය. මෙම විකිණීම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර ඇත.
- (iii) ශේෂ පිරික්සුම තුළ දක්වා ඇති දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ, සහ ඒවායේ සමුච්චිත ක්ෂයවල සංයුතිය, එම වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිකාලය ද සමග පහත දී ඇත. (මෙම තොරතුරු සපයා ඇත්තේ ඉහත (ii) හි දක්වා ඇති මෝටර් රථය විකිණීම ගිණුම්ගත කිරීමෙන් පසුව ය.)

වස්තුව	2023.03.31 දිනට පිරිවැය (රු.'000)	2022.04.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය (රු.'000)	ඵලදායී ජීවිකාලය (වසර)
ඉඩම	7 000	-	-
කර්මාන්තශාලා ගොඩනැගිල්ල	28 000	5 000	14
නිෂ්පාදන පිරිසත	38 000	4 000	7
කාර්යාල උපකරණ	12 000	3 500	5
	<u>85 000</u>	<u>12 500</u>	

ගැලපුම් (ii), (iv) සහ (v) හි දක්වා ඇති දැවලට අමතරව වෙනත් දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ මිල දී ගැනීම, ඉවත් කිරීම හෝ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම වර්ෂය තුළදී සිදුකර නොමැත. 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සරල මාර්ග ක්‍රමය මත ක්ෂය වෙන්කළ යුතු වේ. සියලු දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ අයිතම්වල සුන්බුන් අගය ඉහත වේ යැයි උපකල්පනය කරන්න.

- (iv) 2023.03.31 දින ව්‍යාපාරයේ ඉඩම ප්‍රථම වරට රු. 6 400 000 කට ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී. මෙ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සටහනක් ගිණුම් පොත්වල තබා නොමැත.

- (v) 2023.03.20 දින නව නිෂ්පාදන පිරිසතයක් රු. 10 000 000 කට සමාගම වසින් මිල දී ගන්නා ලද අතර, එය නිෂ්පාදන පිරිසත ගිණුමට හර කර ඇත. මෙම පිරිසතයේ සවිකිරීමේ පිරිවැය සහ මූලික පරීක්ෂණ පිරිවැය පිළිවෙලින් රු. 2 000 000 ක් සහ රු. 1 500 000 ක් 2023 මාර්තු මාසය තුළදී දරන ලදී. මෙම පිරිවැය අයිතම දෙකම පරිපාලන වියදම් තුළ ඇතුළත් කර ඇත. මූලික පරීක්ෂණ පිරිවැය සමන්විත වන්නේ නිෂ්පාදනය කරන ලද භාණ්ඩවල අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු. 1 000 000 කින් සහ වෘත්තීය ගාස්තු රු. 500 000 කින් ය. මූලික පරීක්ෂණයේදී නිදර්ශන ලද භාණ්ඩ අලෙවි ප්‍රවර්ධනය සඳහා නොමිලේ බෙදා දී ඇත. 2023.04.01 දින සිට මෙම පිරිසතය භාවිතය සඳහා පවතී.

- (vi) 2022.04.01 දින සමාගම වසින් එහි කාර්යාලය ලෙස භාවිත කිරීමට වසර 5 ක කාලයක් සඳහා ගොඩනැගිල්ලක භාවිත අයිතිය කල්බදු ගිවිසුමක් යටතේ ලබාගන්නා ලදී. මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි ඵලදායී ජීවිකාලය වසර 25 කි. කල්බදු කාලසීමාව අවසානයේදී මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි අයිතිය සමාගමට මාරු නොවේ. 2022.04.01 දිනට කල්බදු වාරිකවල වර්තමාන වටිනාකම රු. 21 000 000 ක් විය. කල්බදු ගිවිසුමට අදාළ රු. 5 000 000 බැගින් වූ සමාන වාරික වාරික 5 ක් කල්බදු කාලසීමාව තුළදී ගෙවිය යුතු අතර, පළමු වාරිකය 2023.03.31 දින ගෙවිය යුතු විය. කෙසේ වුව ද, නියමිත දින කල්බදු වාරිකය ගෙවීමට සමාගමට නොහැකි වූ අතර, එය 2023.06.30 දින ගෙවන ලදී. 2023.03.31 සහ 2024.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂ සඳහා අදාළ කල්බදු පොලිය පිළිවෙලින් රු. 1 280 000 ක් සහ රු. 1 055 000 ක් වේ. මෙම කල්බදු සඳහා මූලික ගෙවීම් කේන්ද්‍රීය පසු පිරිවැයක් නොමැති බව උපකල්පනය කරන්න. කල්බදු වාරිකවල වර්තමාන වටිනාකම භාවිත අයිතිය සහිත වත්කම් ගිණුමට හරකර, කල්බදු වගකීම් ගිණුමට බැරකර ඇත. මෙම කල්බදු සඳහා වෙනත් කිසිදු ගිණුම්කරණ සටහනක් තබා නොමැත.

- (vii) සමාගම භාණ්ඩ අලෙවිකරණ ලබන්නේ වසරක වගකීම් සහතිකයක් සහිතව වන අතර, 2023.03.31 දිනට වගකීම් සහතික සඳහා ප්‍රතිපාදනය රු. 1 150 000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී වගකීම් සහතික යටතේ භාණ්ඩ ඉලක්කවාඩියා කිරීමට රු. 600 000 ක් වැය කරන ලද අතර, එය බෙදාහැරීමේ පිරිවැය තුළ ඇතුළත් කර ඇත.

(viii) ශේෂ පිරික්සුමේ දක්වා ඇති ගෙවූ ආදායම් බදු සමන්විත වන්නේ පසුගිය වසර සඳහා ගෙවූ රු. 450 000 ක් සහ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ප්‍රථම කාර්තු තුළ සඳහා ගෙවන ලද බදුවලිනි. 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුළු ආදායම් බදු වහකිම රු. 800 000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

(ix) 2022.04.01 දිනට සමාගමේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය සමන්විත වන්නේ කොටසක් රු. 10 බැගින් නිකුත් කරන ලද සාමාන්‍ය කොටස්වලිනි. සමාගම විසින් 2022.10.01 දිනට පැවති සෑම කොටස් 5 කට 1 කොටස බැගින් වූ අනුපාතයකට කොටසක් රු. 10 බැගින් රඳවාගත් ඉපැයුම් ප්‍රාග්ධනීක කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, මේ සඳහා කිසිදු සටහනක් ගිණුම් පොත්වල තබා නොමැත. තවද, 2023.01.01 දින සමාගම විසින් රු. 10 000 000 ක් වූ මහජන කොටස් නිකුත්වත් සිදුකරන ලද අතර, එය නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර ඇත.

(x) රු. 1 500 000 ක් වූ අධ්‍යක්ෂ භාණ්ඩ පරිපාලන වියදම් තුළ ඇතුළත් කර ඇති අතර, සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ට ගෙවූ රු. 800 000 ක අතුරු ලාභාංශ වෙනත් වියදම් තුළ ඇතුළත් කර ඇත.

අවශ්‍යවන්නේ:

'LKAS 1- මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම' ප්‍රමිතයට අනුව ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා සීමිත රුවිනි පොදු සමාගමේ පහත මූල්‍ය ප්‍රකාශන (සටහන් ද ඇතුළුව):

- (1) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභ හෝ අලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය
- (2) 2023.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය
- (3) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ගිම්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය (මුළු ලකුණු 40 කි)

2. (අ) ලක්ෂිණි ප්‍රවෘත්ති පොත් වෙළෙඳසැලක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මෙම ව්‍යාපාරය සේවකයින් නිදේනෙකු සේවයේ යොදවා ඇති අතර ඔවුන්ගේ 2023 දෙසැම්බර් මාසයේ වැටුප්වලට අදාළ තොරතුරු පහත දී ඇත.

සේවක අංකය	පිවිස වියදම් දීමනාව (රු.)	සේවක ණය අඩු කිරීම (රු.)	සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට (EPF) සේවක දායකත්වය (රු.)
001	10 000	15 000	6 000
002	10 000	—	9 000
003	10 000	10 000	7 500

අතිරේක තොරතුරු:

- o EPF සහ සේවක භාරකාර අරමුදල (ETF) සඳහා සේවක සහ සේවක දායකත්වයන් පහත පරිදි වේ.

	EPF	ETF
සේවක	12%	3%
සේවක	8%	—

- o EPF සහ ETF දළ වැටුප මත ගණනය කරනු ලබයි.
- o සේවකයන්ගේ දළ වැටුප සමන්විත වන්නේ මූලික වැටුපෙන් සහ දීමනාවලිනි.
- o ඉහත සඳහන් දෑ හැර වෙනත් දීමනා හෝ අඩු කිරීම් හෝ නොමැත.
- o යම්කිසි මාසයක, EPF සහ ETF දායකත්වයන් ඊළඟ මාසයේ පළමු සතියේදී අදාළ අරමුදල් වෙත ප්‍රේෂණය කරනු ලබයි.

අවශ්‍යවන්නේ:

2023 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා:

- (1) එක් එක් සේවකයාගේ දළ වැටුප
- (2) ව්‍යාපාරයේ වැටුප් ලේඛනය
- (3) පහත දෑ සටහන් කිරීමට අවශ්‍ය ජර්නල් සටහන් (සංලක්ෂ්‍යය සහිතව):
 - (i) වැටුප් වියදම්
 - (ii) සේවක ණය අඩුකිරීම
 - (iii) EPF වහකිම
 - (iv) ETF වහකිම

(ලකුණු 15 කි)

(ආ) නිෂ්පාදන සමාගමක් විසින් 'P' සහ 'Q' නම් වූ භාණ්ඩ දෙකක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. මෙම භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා 'එකලස්' සහ 'නිමැවුම්' නම් වූ නිෂ්පාදන පිරිවැය මධ්‍යස්ථාන දෙක සහ 'ගබඩාව' යන සේවා පිරිවැය මධ්‍යස්ථානය මෙම සමාගම සතු වේ. මෙම සියලුම පිරිවැය මධ්‍යස්ථාන එකම ගොඩනැගිල්ලක පිහිටා ඇත.

මෙම වර්ෂය සඳහා අයවැයගත පොදුකාර්ය පිරිවැය මත පදනම්ව සමාගම විසින් දැනටම ගණනය කර ඇති පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාත පහත දී ඇත.

- o එකලස් පිරිවැය මධ්‍යස්ථානය - යන්ත්‍ර පැයක් සඳහා රු. 20
- o නිමැවුම් පිරිවැය මධ්‍යස්ථානය - සාප්පු ග්‍රම පැයක් සඳහා රු. 25

කෙසේ වුව ද මෙම අනුපාත ගණනය කිරීමේදී පහත අයවැයගත පොදුකාර්ය පිරිවැය සැලකිල්ලට ගෙන නොමැති බව පසුව අනාවරණය විය.

- o ගොඩනැගිල්ලේ විදුලි පිරිවැය රු. 80 000
- o ගොඩනැගිල්ලේ ක්ෂය රු. 200 000
- o ගොඩනැගිල්ල සඳහා රක්ෂණ වාරිකය රු. 100 000
- o එකලස් පිරිවැය මධ්‍යස්ථානයේ තබාගත් පිරිවැය රු. 20 000

පිරිවැය මධ්‍යස්ථානවලට අදාළ තොරතුරු:

	එකලස්	නිමැවුම්	ගබඩාව
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග මීටර්)	6 000	3 000	1 000
කිලෝවොට් පැය	2 500	1 000	500
මුළු අයවැයගත යන්ත්‍ර පැය	40 000	12 000	—
මුළු අයවැයගත සාප්පු ග්‍රම පැය	6 000	24 000	—

ගබඩාවේ මුළු පොදුකාර්ය පිරිවැය පිළිවෙළින් 3:1 අනුපාතයට එකලස් සහ නිමැවුම් පිරිවැය මධ්‍යස්ථාන අතර නැවත විභජනය කරනු ලබයි.

වර්ෂය තුළදී 'P' සහ 'Q' භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ තොරතුරු පහත දී ඇත.

	P භාණ්ඩය	Q භාණ්ඩය
ඒකකයක් සඳහා සාප්පු අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය (රු.)	216	129
ඒකකයක් සඳහා සාප්පු ග්‍රම පිරිවැය (රු.)	?	?
(සාප්පු ග්‍රම පැයක් සඳහා රේටය රු. 100 ක් වේ.)		
ඒකකයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සත්‍ය සාප්පු ග්‍රම පැය:		
- එකලස්	2	1
- නිමැවුම්	1	3
ඒකකයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සත්‍ය යන්ත්‍ර පැය:		
- එකලස්	2	3
- නිමැවුම්	1	2
ඒකකයක් සඳහා නිෂ්පාදන නොවන පොදුකාර්ය පිරිවැය (රු.)	100	150

අවශ්‍යවන්නේ:

- (1) විභජන පදනම් පැහැදිලිව දක්වමින් සංශෝධිත පොදුකාර්ය පිරිවැය විස්ලේෂණ පත්‍රිකාව
- (2) එකලස් සහ නිමැවුම් පිරිවැය මධ්‍යස්ථාන සඳහා සංශෝධිත පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාත
- (3) 'P' භාණ්ඩයේ ඒකකයක් සඳහා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය සහ 'Q' භාණ්ඩයේ ඒකකයක් සඳහා මුළු පිරිවැය
- (4) මුළු පිරිවැය මත 20% ක ලාභයක් පවත්වාගෙන යන්නේ නම්:
 - (i) 'P' භාණ්ඩ ඒකකයක විකුණුම් මිල
 - (ii) 'Q' භාණ්ඩ ඒකකයක විකුණුම් මිල

(ඔබතුනු 25 යි)

(මුළු ඔබතුනු 40 යි)

3. (අ) මාලා එන්ට්‍රප්‍රයිසස් කේටල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක් වන අතර, 2023.03.31 දිනට එහි සාරාංශගත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පහත දී ඇත.

	2023.03.31 දිනට (රු.'000)
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ - ධාරණ වටිනාකම	3 000
තොගය	250
වෙළෙඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ	400
මුදල්	40
මුළු වත්කම	<u>3 690</u>
හිමිකම්	2 830
බැංකු ණය	800
වෙළෙඳ සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ	60
හිමිකම් හා මුළු වගකීම්	<u>3 690</u>

2023 අප්‍රේල් මාසය තුළදී පහත ගනුදෙනු ව්‍යාපාරයේ සිදුවිය.

- අංකය ගනුදෙනුව
- අයිතිකරු විසින් රු. 700 000 ක් වටිනා ඉඩමක් සහ රු. 200 000 ක මුදල් අතිරේක ප්‍රාග්ධනය ලෙස ආයෝජනය කරන ලදී.
 - ලැයිස්තුගත මිල රු. 1 350 000 ක් වූ භාණ්ඩ ණයට මිල දී ගන්නා ලද අතර, මේ සඳහා රු. 50 000 ක වෙළෙඳ වට්ටමක් ලැබුණි.
 - පිරිවැය රු. 800 000 ක් වූ භාණ්ඩ රු. 1 400 000 කට ණයට විකුණන ලදී.
 - පිරිවැය රු. 500 000 ක් වූ ලී බඩු ව්‍යාපාරයේ භාවිතය සඳහා මිල දී ගන්නා ලදී. එදිනම රු. 200 000 ක් මේ සඳහා ගෙවූ අතර, ඉතිරිය 2023 මැයි මාසයේදී ගෙවීමට එකඟ විය.
 - මාසය තුළදී මිල දී ගත් පිරිවැය රු. 20 000 ක් වූ භාණ්ඩ සැපයුම්කරු වෙත ආපසු යවන ලදී.
 - මාසය තුළදී රු. 50 000 කට විකුණූ භාණ්ඩ ණයගැතියයකු විසින් ආපසු එවන ලදී. එම භාණ්ඩවල පිරිවැය රු. 30 000 ක් විය.
 - බැංකු ණය සඳහා රු. 70 000 ක මාසික ණය වාරිකයක් ගෙවන ලදී. මෙම වාරිකය තුළ රු. 15 000 ක පොලියක් ඇතුළත් වේ.
 - ධාරණ වටිනාකම රු. 900 000 ක් වූ ව්‍යාපාරයේ ඉඩමක් අත්විට මුදලට රු. 1 600 000 කට විකුණන ලදී.
 - 10% ක වට්ටමක් දීමෙන් පසුව රු. 900 000 ක මුදලක් වෙළෙඳ ණයගැතියයන්ගෙන් ලැබුණි.
 - පිරිවැය රු. 500 000 ක් වූ භාණ්ඩ අත්විට මුදලට මිල දී ගන්නා ලදී.
 - පිරිවැය රු. 60 000 ක් වූ ව්‍යාපාරයේ භාණ්ඩ, අයිතිකරු විසින් ඔහුගේ පොද්ගලික භාවිතයට ලබා ගන්නා ලදී.
 - රු. 50 000 ක වට්ටමකට යටත්ව වෙළෙඳ ණයගිතියකුට ගෙවිය යුතු රු. 300 000 ක් පියවන ලදී.
 - පිරිවැය රු. 100 000 ක තොගයක් විනාශ වූ අතර, රක්ෂණ සමාගම මෙම අලාභයෙන් 80% ක් ගෙවීමට එකඟ විය.
 - 2023 අප්‍රේල් මාසය සඳහා මෙහෙයුම් වියදම වූ රු. 500 000 ක් ගෙවන ලදී.
 - 2023 අප්‍රේල් මාසය සඳහා දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ මත රු. 20 000 ක ක්ෂය වෙන් කරන ලදී.

අවශ්‍යවන්නේ:

- (1) 2023.04.01 දිනට ශේෂ සටහන් කර අංක 1 සිට 15 දක්වා ඇති ගනුදෙනුවල බලපෑම (අගයන් සහිතව) ගිණුම්කරණ සම්කරණය භාවිත කරමින් පෙන්වුම් කරන්න. එක් එක් අගය ඉදිරියෙන් එය වැඩි වේ නම් (+) ද, අඩු වේ නම් (-) ද යන්න සඳහන් කරන්න. (මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමේදී පහත දී ඇති ආකෘතියට සමාන ආකෘතියක් භාවිත කරන්න.)

ශේෂ/ගනුදෙනු අංකය	වත්කම් =				එකතුව +		හිමිකම
	දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	තොගය	වෙළෙඳ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ	මුදල්	බැංකු ණය	වෙළෙඳ සහ වෙනත් ගැතිය යුතු දෑ	
2023.04.01 දිනට ශේෂය							
1							
2							

2023.04.30 දිනට ශේෂය							

- (2) ශුද්ධ වත්කම් පදනම් භාවිත කරමින් 2023.04.30 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය

(ලකුණු 30 ය)

/සෙවණ්ඩි පිටු මුද්‍රණය

(ආ) පාසලක ආදි ශිෂ්‍ය සංගමයක මූලික අරමුණ වන්නේ මූල්‍ය අපහසුතා ඇති සිසුන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම ය. මෙම සංගමයට අදාළ තොරතුරු පහත දී ඇත.

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන:

	2023.12.31 දිනට (රු.'000)	2023.01.01 දිනට (රු.'000)
කාර්යාල උපකරණ - ධාරණ වටිනාකම	2 750	500
ස්ථාවර තැන්පතු	6 000	-
ලැබිය යුතු සාමාජික මුදල්	500	600
සංගීත සංදර්ශනයේ අනුග්‍රාහකයින්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල්	600	-
ස්ථාවර තැන්පතුවෙන් ලැබිය යුතු පොලී ආදායම	100	-
මුදල්	1 025	2 500
මුළු වත්කම්	10 975	3 600
සමුච්චිත අරමුදල	?	2 700
ශිෂ්‍යත්ව අරමුදල	?	450
කළින් ලද සාමාජික මුදල්	550	450
මිලකම් සහ මුළු වගකීම්	10 975	3 600

2023.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලැබීම් සහ ගෙවීම් ගිණුම්:

	රු.'000	රු.'000
2023.01.01 දිනට මුදල් ශේෂය		2 500
ලැබීම්:		
සාමාජික මුදල්	1 500	
ශිෂ්‍යත්ව සඳහා පරිත්‍යාග	6 300	
සංගීත සංදර්ශනයේ ප්‍රවේශපත්‍ර අලෙවියෙන් ලැබීම්	1 100	
සංගීත සංදර්ශනය සඳහා අනුග්‍රාහකයින්ගෙන් ලද මුදල්	400	
ස්ථාවර තැන්පතුවෙන් ලද පොලිය	800	10 100
ගෙවීම්:		
ශිෂ්‍යත්ව සඳහා ගෙවීම්	1 800	
කාර්යාල වියදම්	575	
සංගීත සංදර්ශනයේ වියදම්	700	
කාර්යාල උපකරණ මිල දී ගැනීම්	2 500	
2023.04.01 දින ආරම්භ කරන ලද ස්ථාවර තැන්පතුව (වසර දෙකක් සඳහා)	6 000	11 575
2023.12.31 දිනට මුදල් ශේෂය		<u>1 025</u>

අභිරේඛ තොරතුරු:

- ශිෂ්‍යත්ව ලබාදීම සඳහා වර්ෂයක් තුළදී ලද පරිත්‍යාග, ශිෂ්‍යත්ව අරමුදල් ගිණුමට බැර කරනු ලැබේ. වර්ෂයක් තුළදී ශිෂ්‍යත්ව ලබාදීම සඳහා පරිත්‍යාග භාවිත කරනු ලබන ප්‍රමාණයට සමාන වටිනාකමක් වර්ෂයේ ආදායම ලෙස හඳුනාගැනීම සංගමයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය වේ.
- වර්ෂය තුළදී කාර්යාල උපකරණ ඉවත් කිරීම් නොමැත.
- ස්ථාවර තැන්පතුවේ වාර්ෂික පොලී අනුපාතය 20% ක් වේ.

අවශ්‍යවන්න:

- 2023.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදි ශිෂ්‍ය සංගමයේ ශිෂ්‍යත්ව අරමුදල් ගිණුම
- 2023.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදි ශිෂ්‍ය සංගමයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය
- 2023.12.31 දිනට ආදි ශිෂ්‍ය සංගමයේ සමුච්චිත අරමුදලෙහි ශේෂය

(ලකුණු 10 කි)
(මුළු ලකුණු 40 කි)

4. (අ) සීමිත සුප්‍රිය (පොද්ගලික) සමාගම තොග වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගනු ලබයි. මෙම සමාගම විසින් ණය පදනමට පමණක් භාණ්ඩ මිල දී ගනු ලබන අතර ණය පදනමට මෙන්ම අත්පිට මුදලට ද භාණ්ඩ විකුණනු ලබයි. මෙම සමාගම එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) සඳහා ලියාපදිංචි වී ඇත.

පහත තොරතුරු 2023 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා අදාළ වේ.

(i) සමාගමේ වත්කම් සහ වගකීම් ශේෂ:

	2023.12.31 දිනට (රු.'000)	2023.12.01 දිනට (රු.'000)
දේපළ, පිරිසන සහ උපකරණ - ධාරණ වටිනාකමට	1 310	1 100
මුදල්	?	150
කොහය	300	200
වෙළෙඳ ණයගැතියෝ	?	300
වෙළෙඳ ණයහිමියෝ	?	240
VAT පාලන ගිණුම - බැර ශේෂය	?	100
උපවිභව වියදම්	60	40

(ii) 2023.12.01 දිනට වෙළෙඳ ණයගැති සහ වෙළෙඳ ණයහිමි පාලන ගිණුම් ශේෂයන් එදිනට අදාළ උප ලෙජර ගිණුම් ශේෂයන්වල එකතුවක් සමඟ එකඟ විය.

(iii) ණයගැති සහ ණයහිමි උප ලෙජරවලින් උපුටාගන්නා ලද 2023 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා සමාගමේ වෙළෙඳ ණයගැතියන්ට සහ වෙළෙඳ ණයහිමියන්ට අදාළ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

විස්තරය	වෙළෙඳ ණයගැතියෝ (රු.'000)		
	අමල්	බිමල්	වාමර
2023.12.01 දිනට ශේෂය	100	50	150
විකුණුම - 15% ක VAT ඇතුළත්ව	345	460	575
මුදල් ලැබීම	350	450	500
දුන් වට්ටම	—	25	50

විස්තරය	වෙළෙඳ ණයහිමියෝ (රු.'000)		
	නිහාල්	මාලා	තුනාර
2023.12.01 දිනට ශේෂය	80	60	100
ගැනුම - 15% ක VAT ඇතුළත්ව	575	690	345
මුදල් ගෙවීම	500	600	250
ලද වට්ටම	25	30	—

(iv) 2023 දෙසැම්බර් මාසය තුළදී සිදු වූ වෙනත් ගනුදෙනු:

- අත්පිට විකුණුම රු. 920 000 ක් විය (15% ක VAT ඇතුළත්ව).
- රු. 90 000 ක ක්ෂය වියදම් ද ඇතුළත්ව මෙම මාසය සඳහා දරන ලද මෙහෙයුම් වියදම් රු. 350 000 ක් විය.
- පිරිමැය රු. 300 000 ක් වූ ලී බඩු අත්පිට මුදලට මිල දී ගන්නා ලදී (VAT නොසලකා හරින්න).

(v) සිදු වූ දිනයක් දක්වා නොමැති වූවක් ඉහත සියලු ගනුදෙනු දෙසැම්බර් මාසයේ විවිධ දිනයන් හි සිදු වූ බව සලකන්න.

අවශ්‍යවන්නේ:

(1) 2023 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා පහත මූලික සටහන් පොත්:

(i) මුදල් ලැබීම් ජර්නලය	(ii) මුදල් ගෙවීම් ජර්නලය
(iii) විකුණුම් ජර්නලය	(iv) ගැනුම් ජර්නලය

(2) 2023 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා පහත ලෙජර ගිණුම්:

- (i) මුදල් ගිණුම
- (ii) ණයගැති පාලන ගිණුම
- (iii) ණයහිමි පාලන ගිණුම
- (iv) VAT පාලන ගිණුම

(ලකුණු 30යි)

- (අ) TDK රොබට් එම් පැරණි X- කිරණ යන්ත්‍රය වෙනුවට නව X- කිරණ යන්ත්‍රයක් ආදේශනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් සලකා බලමින් සිටී. මෙම නව X- කිරණ යන්ත්‍රයේ අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය වසර 5 කි. නව X- කිරණ යන්ත්‍රයේ භාණ්ඩාගාර දියුණුව හේතුවෙන් සමාගමේ ඓහෙයුම් ධාරිතාව ඉහළ යෑම් මෙන්ම වාර්ෂික මෙහෙයුම් පිරිවැය අඩු වීමක් ද අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම නව යන්ත්‍රය මිල දී ගතහොත් පැරණි යන්ත්‍රය එහි වර්තමාන වෙළෙඳපොළ මිලට විකිණිය හැකි ය.
- මේ සම්බන්ධයෙන් ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රමාණ පහත දී ඇත.

	රු.'000
පැරණි X- කිරණ යන්ත්‍රය:	
වර්තමාන වෙළෙඳපොළ මිල	2 000
ඉවත් කිරීමේ වියදම්	200
නව X- කිරණ යන්ත්‍රය:	
ගැනුම් මිල	15 000
ප්‍රමාණ සහ සවි කිරීමේ පිරිවැය	300
අතිරේක කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව (මෙම මුදල, අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය අවසානයේදී අයකර ගැනීමට හැකි ය.)	500
අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය අවසානයේ සුන්බුන් අගය	3 000
මුදලින් ගෙවිය යුතු වාර්ෂික මෙහෙයුම් වියදම්වල ඉතුරුම්	500
වාර්ෂික අයහාරය වැඩිවීම	3 500

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 10% ක් වන අතර, එහි වට්ටම් සාධක පහත පරිදි වේ.

වසර	1	2	3	4	5
වට්ටම් සාධකය (ආයෝජන දශම ස්ථාන දෙකකට)	0.91	0.83	0.75	0.68	0.62

අවශ්‍යවන්නේ:

- (1) ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත වාර්ෂික මුදල් ගලායාම් සහ ගලායෑම් එක් එක් මුදල් ප්‍රමාණ අයිතම වෙත වෙනම දක්වමින්
 - (2) ව්‍යාපෘතියේ පිළිගෙවුම් කාලය (වසර)
 - (3) ව්‍යාපෘතියේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය (NPV)
 - (4) ශුද්ධ වර්තමාන අගය මත පදනම්ව නව යන්ත්‍රය මිල දී ගැනීම සඳහා නිර්දේශය (ලකුණු 10 යි)
- (මුළු ලකුණු 40 යි)

5. (අ) රාමා සහ සීතා විසින් ව්‍යාපාර උපදේශන සේවා සැපයීම සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයක් 2022.04.01 දින ආරම්භ කරන ලදී.

- (i) හවුල් ව්‍යාපාර ගිවිසුමේ කොන්දේසි පහත පරිදි වේ.

• හවුල් ව්‍යාපාරයේ ලාභ හෝ අලාභ විසර්ජනය සඳහා කොන්දේසි:

හවුල්කරුවන් සඳහා මාසික වෙනත් - රාමා	රු. 50 000
- සීතා	රු. 40 000
වර්ෂයේ ආරම්භක ප්‍රාග්ධන කේෂය මත පොලිය	වාර්ෂිකව 10%
ලාභ හෝ අලාභ බෙදාහැනීමේ අනුපාතය	සම සමව

• වෙනත් කොන්දේසි

හවුල්කරුවන් විසින් ලබාදුන් ණය මත පොලිය	වාර්ෂිකව 20%
--	--------------

- (ii) හවුල්කරුවන් විසින් ලබාදුන් ප්‍රාග්ධනයෙහි සාරාංශය සහ 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී හවුල් ව්‍යාපාරයේ සිදු වූ ගනුදෙනු පහත දී ඇත.

• 2022.04.01 දින හවුල්කරුවන් විසින් ලබාදුන් ප්‍රාග්ධනය:

	මුදල් (රු.'000)	ජංගම නොවන වත්කම් (රු.'000)	එකතුව (රු.'000)
රාමා	2 400	2 600	5 000
සීතා	1 800	2 200	4 000

• 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ගිණුම් පොත්වලින් උපුටා ගන්නා ලද ආදායම් සහ වියදම්:

	රු.'000
උපදේශන සේවා ආදායම	10 000
උපදේශන සේවා වියදම්	6 000
වෙනත් වියදම් (ක්ෂය ද ඇතුළුව)	1 000

හවුල්කරුවන් සමඟ ගනුදෙනු:

- හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් ලබාදුන් උපදේශන සේවාවන් සඳහා රු. 100 000 ක් රාමාගේ පොද්ගලික ගිණුමට ලැබී ඇත. තවද, මෙම උපදේශන සේවාවේ පිරිවැය වූ රු. 60 000 ක් ඔහුගේ පොද්ගලික ගිණුමෙන් ගෙවා ඇත. මෙම ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් නිසිදී සම්මතයේ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ගිණුම් පොත්වල තබා නොමැත.
- රාමා විසින් රු. 200 000 ක මුදලක් වර්ෂය තුළදී හැනිලි ලෙස ලබාගන්නා ලදී.
- සිතාගේ වාර්ෂික වෙනත් මුදලින් ගෙවා ඇති අතර එය වැරදීමකින් උපදේශන සේවා වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර ඇත.
- රාමාට අයිති ගොඩනැගිල්ලක් හවුල් ව්‍යාපාරය විසින් 2022.04.01 දින කුලියට ගෙන ඇති අතර, එහි මාසික කුලිය රු. 30 000 ක් විය. වර්ෂය සඳහා කුලිය, ගෙවා හෝ ගිණුම්ගත කර හෝ නොකිවුණි. 2023.03.31 දිනට ගෙවිය යුතු මුළු කුලිය, හවුල් විසින් හවුල් ව්‍යාපාරයට ලබාදුන් අතිරේක ප්‍රාග්ධනය ලෙස සැලකීමට රාමා විසින් සෑදීමට කරන ලද අතර, සිතා මේ සඳහා එකඟ විය.
- සිතා විසින් රු. 1 000 000 ක ණයක් 2022.10.01 දින හවුල් ව්‍යාපාරයට ලබාදෙන ලදී. කෙසේ වුව ද, මේ සඳහා පොලිය ගෙවා හෝ ගිණුම්ගත කර හෝ නොමැත.

(iii) නව හවුල්කරුවකු බඳවා ගැනීම:

2023.03.31 දින හවුල්කරුවකු ලෙස ගජබා බඳවාගන්නා ලදී. මෙදිනට හවුල් ව්‍යාපාරයේ කිරිනාමය රු. 1 800 000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. ගජබා විසින් ඔහුගේ ප්‍රාග්ධනය සහ නිර්නිතාමි කොටස සඳහා රු. 4 600 000 ක මුදලක් ගෙවන ලදී. හවුල් ව්‍යාපාරයේ නිර්නිතාමි හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් තුළින් ගෙවනු ලබයි. සියලු හවුල්කරුවන් ලාභ හෝ අලාභ සම සමඟ බෙදාගැනීමට එකඟ විය.

අවසරයන්:

- (1) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා හවුල් ව්‍යාපාරයේ ආදායම් ප්‍රකාශනය (හවුල්කරුවන්ට කරන ලද විස්තරයන් ද ඇතුළත්ව).
- (2) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් සහ ජානම ගිණුම්

(ලකුණු 25 යි)

(ආ) පහත තොරතුරු නිවැරදි සමාගමක් වන සිහින අමල් පොදු සමාගමට අදාළ වේ.

2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා (රු. 'මිලියන)

අයහාරය	600
විකුණුම් පිරිවැය	360
මෙහෙයුම් වියදම්	100
පොලී වියදම	20
ආදායම් බදු වියදම	30
විදු පසු ලාභය	90

2023.03.31 දිනට (රු. 'මිලියන)

දේපළ, පිරිසිදු සහ උපකරණ - ධාරණ වටිනාකම	300
කොටස	200
වෙළෙඳ ලැයිසිය යුතු දෑ	150
මුදල්	100
මුළු වත්කම්	750
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය - සාමාන්‍ය කොටස්	300
රඳවාගත් ඉපයුම්	100
දිගුකාලීන ණය	250
වෙළෙඳ නෙවිය යුතු දෑ	100
ශීර්ෂම සහ මුළු වත්කම්	750

අභිරේක තොරතුරු:

- o 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළදී සමාගම විසින් රු. මිලියන 50 ක අතුරු ලාභාංශයක් ගෙවන ලදී.
- o 2023.03.31 දිනට සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව මිලියන 25 ක් විය. සමාගම විසින් ප්‍රවර්තන වර්ෂය තුළදී නව කොටස් නිකුත් කර නොතිබුණි.
- o සීමිත අමල් පොදු සමාගමේ තරගකාරී ආයතනයක් වන සීමිත බිම්ල් පොදු සමාගමට අදාළ අනුපාත කිහිපයක් පහත දී ඇත.

- ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	21%
- හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය	19%
- ණය හිමිකම් අනුපාතය	65%
- කොටසක ඉපයුම	රු. 3.75
- කොටසක ලාභාංශ	රු. 2.50
- පොළි ආවරණ අනුපාතය	වාර 10

අවසරවත්ත:

(1) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත අමල් පොදු සමාගමේ පහත අනුපාත:

- (i) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය
- (ii) හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය
- (iii) ණය හිමිකම් අනුපාතය
- (iv) කොටසක ඉපයුම
- (v) කොටසක ලාභාංශ
- (vi) පොළි ආවරණ අනුපාතය

(2) ඉහත (1) කොටසෙහි ගණනය කරන ලද අනුපාත, සීමිත බිම්ල් පොදු සමාගමේ දී ඇති අනුපාත සමග සංසන්දනය කරමින් පහත දෑ හඳුනාගන්න.

- (i) විකුණුම් මත වඩා ඉහළ ප්‍රතිලාභයක් ජනනය කරන සමාගම
- (ii) වඩා ඉහළ තෝලන ච්චම්ක සහිත සමාගම
- (iii) සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ට වඩා ඉහළ ලාභ ප්‍රමාණයක් බෙදාහරින සමාගම

(ලකුණු 15 යි)
(මුළු ලකුණු 40 යි)

6. (අ) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමිත නිමාලි පොදු සමාගමේ සාරාංශගත මුදල් ගිණුම පහත දී ඇත.

තර	මුදල් ගිණුම (රු.'000)		බැර
2022.04.01 දිනට ශේෂය	650	ගැනුම්	2 500
විකුණුම්	3 500	වෙළෙඳ ණයහිමියෝ	5 000
වෙළෙඳ ණයගැහිණියෝ	4 750	මෙහෙයුම් විසඳම්	1 600
බැංකු ණය	8 500	බැංකු ණය (ණය ආපසු ගෙවීම සහ පොලිය)	3 450
කොටස් නිකුත්ව	4 000	කාර්යාල උපකරණ	13 500
මෝටර් රථයක් විකිණීම	5 800	ආදායම් බදු	900
		2023.03.31 දිනට ශේෂය	250
	27 200		27 200

අභිරේක තොරතුරු:

- (i) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බදු පසු ලාභය රු. 4 550 000 ක් විය.
- (ii) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ණයට විකුණුම්, අත්පිට විකුණුම් මෙන් දෙගුණයකට සමාන වේ.
- (iii) 2023.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ණයට ගැනුම් රු. 3 000 000 ක් විය.
- (iv) විකුණන ලද මෝටර් රථයේ ධාරණ වටිනාකම රු. 3 500 000 ක් විය.

